

Vážené dámy a pánové, vážení příznivci a podporovatelé Česko-německého fondu budoucnosti,

Je pro mě čest i potěšení moci Vás dnes přivítat na akci pořádané k oslavě dvacátého výročí založení Česko-německého fondu budoucnosti. **Je vcelku symptomatické, že k dnešní oslavě dochází v Pražské křižovatce.** Když totiž Česko-německý fond budoucnosti, vznikal, česko-německé vztahy – a s nimi možná i další vývoj ve Střední Evropě - stály samy na křižovatce dalšího rozvoje.

Velikán hudební scény a nositel dlouho nevyzvednuté až skoro nechtěné Nobelovy ceny za literaturu, Bob Dylan, pro podobné okamžiky zásadního rozhodování složil dnes již legendární song: Time they are a-changin. S jistou nadsázkou lze o Češích a Němcích v roce 1998 říci, že zkoušku, o které se hovoří v Dylanově písni, zvládli: **„If your time to you/ Is worth savin'/ Then you better start swimmin'/ Or you'll sink like a stone/ For the times they are a-changin'!** (A spustí se déšť na čtyřicet dní/ Prší a záchrany není/ Musíš plavat nebo skončíš jak těžký kamení/ Každý ví časy se mění.)

Nebyla to jen vidina rozšiřování Transatlantické aliance a Evropské unie, co tehdy povzbuzovalo, ostatně jako již po celá 90. léta, nejen politiky, ale též veřejnosti obou našich zemí, aby se chopili šance lépe se poznat a převzít zodpovědnost za aktivní budování našeho historického soužití. Či jinak řečeno, aby začali plavat a neskončily jak těžké kamení.

K tomuto kroku je bezpochyby povzbudil i podpis **Česko-německé deklarace o vzájemných vztazích a jejich budoucím rozvoji z roku 1997.** Jelikož jsme 20. leté výročí Deklarace společně slavili v loňském roce, dovolím si její význam připomenout pouze v obecné podobě. Pro česko-německé vztahy je ostatně podobnou klasikou jako již zmíněný Bob Dylan pro světovou hudbu.

Vraťme se však ještě chvíli v čase do roku 1998 a do chvíle, kdy se Češi a Němci společně rozhodli, že chtějí na výzvy sjednocující se Evropy odpovídat společně a že se společné plavby nebojí. Z historie však dobře víme, že sama kuráž pro plavce a ještě spíše mořeplavce nestačí. Aby jejich společné pohyby dávaly smysl, k tomu je zapotřebí jak vědět, kde jsme, tak i znát směr, kam se chceme vydat. Pro obojí je přitom velmi vhodné mít správný kompas.

Náš dnešní oslavenec, Česko-německý fond budoucnosti, od počátku svého vzniku roli tohoto potřebného kompasu poctivě naplňoval. Díky svým jasným pravidlům a transparentnosti rozhodování si brzy získal jak zájem české a německé veřejnosti, tak i posiloval růst důvěry. Důvěry nejen vůči svému

počinání, ale rovněž důvěry v česko-německé vztahy a důvěry v to, že naše společné snažení o lepší sousedství a lepší Evropu má smysl.

Mohl bych zde vychvalovat práci Fondu budoucnosti stejně jako Česko-německého diskusního fóra, které je spolu s Fondem přímým potomkem Česko-německé deklarace. Leč, dělat to nebudu. Ani ne tak z časových důvodů, pro pochvalu by nikdy neměl být nedostatek času. Nicméně Fond a Fórum nejlépe hovoří samy za sebe. Na příklad v řeči čísel. Vždyť jen kolik projektů Fond za 20 let své existence mohl podpořit – **deset tisíc tři sta!**

Uvědomte si přitom, že všechny tyto projekty vznikly spontánně jako projekt společné vůli a nadšení občanů obou zemí. Fond a Fórum daly této vůli a tomuto nadšení směr a pak, samozřejmě, i nějakou tu finanční podporu. Česko-německé vztahy se díky této souhře staly nejen lepší. Ony se pro mnoho jiných sousedských vztahů a regionálních aktivit staly doslova přímou inspirací.

Závěrem mi dovoluňte jen připomenout, abychom pro samé oslavy dvaceti let společné plavby s Fondem budoucnosti nezapomněli, že naše vztahy v současné době opět stojí na křižovatce. Tentokrát „termínem „naše vztahy“ nemyslím pouze vztahy česko-německé. Jde o vztahy uvnitř Evropské unie, napříč celým kontinentem ale i v našich vlastních zemích. Je dost pravděpodobné, že coby Evropané, Češi a Němci, opět stojíme před volbou, zda plavat či skončit jak těžký kámen. Plavat či neplavat?

Schwimmen oder Nichtschwimmen? Das ist wieder die Frage. Es wäre wunderbar, wenn die Antwort – auch dank der Hilfe des Fonds und des Forums wieder positiv sein könnte. Bylo by skvělé, kdybychom všechny nadcházející úkoly pomohli Evropě vyřešit spolu. Úspěch Česko-německého fondu budoucnosti i Česko-německého diskusního fóra k tomu vlastně zavazují. Nebojme se tyto závazky společně naplnit!

